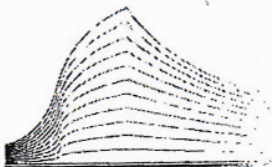

9 1001

Repertoriumnummer 2017 / 2327
Datum van uitspraak 14 maart 2017
Rolnummer 2013/AR/1062

Uitgifte

Uitgereikt aan

Uitgereikt aan

Uitgereikt aan

op
€
BUR

op
€
BUR

op
€
BUR

☐ Niet aan te bieden aan de
ontvanger

Eindarrest

Auteursrechten

Hof van beroep Brussel

Arrest

8^e kamer,
burgerlijke zaken

Top Express Belgium BVBA
t/

Aangeboden op 21 MARS 2017
Niet te registreren <i>DHOOGHE K.</i>

792 + DOS

1 CC FOD Econ.

COVER 01-00000811118-0001-0010-01-01-1

1688

1. _____, wonende te _____

eerste appellant,

die niet verschijnt, noch iemand voor hem;

2. **TOP EXPRESS BELGIUM B.V.B.A.**, met maatschappelijke zetel te 3290 DIEST,
Leuvensesteenweg 8, in faillissement,

tweede appellante,

die niet verschijnt, noch iemand voor haar;

tegen

_____, wonende te _____,

geïntimeerde,

vertegenwoordigd door Mr. Tanguy PAQUET, advocaat te 3600 GENK, Onderwijslaan 72 bus 11.

Het hoger beroep is gericht tegen een vonnis d.d. 15 maart 2013 dat door de rechtbank van eerste aanleg te Brussel werd uitgesproken.

Het vonnis werd op verzoek van geïntimeerde betekend aan appellanten op 7 mei 2013.

Het verzoekschrift tot hoger beroep werd tijdig en formeel regelmatig neergelegd op de griffie van het hof op 22 mei 2013.

Ten aanzien van appellanten, die niet zijn verschenen op de terechtzitting, noch iemand voor hen, wordt dit arrest niettemin uitgesproken op tegenspraak, bij toepassing van artikel 747 §2 Gerechtelijk Wetboek.

De advocaat van geïntimeerde werd gehoord op de openbare terechtzitting van 28 februari 2017.

1083

I. Situering van het geschil en voorwerp van het hoger beroep

1. Geïntimeerde voert aan de auteur te zijn van het spel 'Compositor' of 'Spelen met letters'. Hij stelt dat appellanten inbreuk plegen op zijn auteursrechten met het spel 'BIG BEN, Play and Learn'.

Geïntimeerde is overgegaan tot dagvaarding van appellanten teneinde hen de staking te horen opleggen van de inbreukmakende praktijken en hen te horen veroordelen tot de betaling van een schadevergoeding.

2. In het bestreden vonnis worden de feiten op een omstandige wijze uiteengezet. Het hof sluit zich aan bij die uiteenzetting die wordt geacht te zijn hernomen in dit arrest.

3. In het bestreden vonnis wordt als volgt geoordeeld:

"Verklaart de vordering van (geïntimeerde) ontvankelijk en in de hierna volgende mate gegrond:

Zegt voor recht dat (geïntimeerde) de auteursrechthebbende is van het leerspel dat geproduceerd en gekend is onder de benamingen 'Compositor' en 'Spelen met letters;

Zegt voor recht dat het spel 'BIG BEN, Play and Learn', zoals door (appellanten) op de markt wordt gebracht en geëxploiteerd, een inbreuk uitmaakt op voornoemde auteursrechten van (geïntimeerde);

Veroordeelt (appellanten) tot het stopzetten van deze inbreukmakende praktijken en tot het zich onthouden van elke verkoop, koop of te koopstelling en namaak van het spel 'BIG BEN', zowel onder deze naam als onder eender welke andere naam dit onder verbeurte van een dwangsom van 500 euro per overtreding;

Alvorens verder recht te doen over de aan (geïntimeerde) toekomende schadevergoeding,

Beveelt de heer : tot het bijbrengen van alle nuttige boekhoudkundige stukken (waaronder bestelbons, leverbons, aan- en verkoopfacturen alsook van de desbetreffende leveranciers en klantenlijsten) voor te leggen over de periode 1994-2011 en over te maken aan (geïntimeerde) ten laatste op 30 april 2013;

1087

Heropent het debat (...).

4. Appellanten hebben hoger beroep aangetekend tegen dit vonnis. In graad van hoger beroep vorderen zij het bestreden vonnis te hervormen en verzoeken zij het hof de oorspronkelijke vorderingen van geïntimeerde af te wijzen als ongegrond.

In ondergeschikte orde vragen zij dat geïntimeerde, alvorens recht te doen, wordt bevolen het octrooi voor te leggen dat in 1989 werd genomen op het spel Compositor, althans blijkens de door geïntimeerde bijgebrachte stukken.

5. Aangezien tweede appellante (BVBA Top Express – Belgium) werd failliet verklaard op 25 augustus 2015, heeft geïntimeerde haar vordering aangepast en vordert zij nog het volgende.

Zij verzoekt het bestreden vonnis te bevestigen behoudens in zoverre de voorlegging van boekhoudkundige stukken wordt bevolen. Zij vordert thans geen overlegging van stukken meer. Daarentegen vordert zij appellanten solidair te veroordelen tot betaling van een schadevergoeding, provisioneel begroot op 20.000 euro (10.000 als morele schadevergoeding en 10.000 euro als materiële schadevergoeding). Zij vordert tevens appellanten solidair te veroordelen in de kosten van het geding, met inbegrip van de kosten van het deskundig onderzoek (beslag inzake namaak) en de rechtsplegingsvergoedingen.

II. Beoordeling

6. Appellanten voeren aan dat het spel 'Compositor' niet origineel is. Het gros van de kenmerken van het spel is technisch bepaald. Zelfs indien wordt geoordeeld dat de kenmerken niet technisch zijn bepaald, missen zij in ieder geval de persoonlijke stempel van de auteur, aangezien voor de meest voor de hand liggende, banale uitwerking werd gekozen. Er kan bijgevolg geen auteursrechtelijke bescherming aan het spel worden verleend bij gebrek aan originaliteit.

Geïntimeerde betwist dit.

7. Het hof overweegt als volgt.

PAGE 01-00000811118-0004-0010-01-01-4

Om te bepalen of het spel 'Compositor' origineel is, moet worden nagegaan of geïntimeerde bij het ontwerpen ervan zijn creatieve vaardigheden op een originele manier tot uiting heeft kunnen brengen door het maken van vrije en creatieve keuzes en zo in staat is zijn werk een persoonlijke noot te geven.

Het idee of concept van 'Compositor' is een spel waarmee al spelend woorden en letters kunnen worden geleerd. Bij de vormgeving van dit concept in het spel 'Compositor' heeft geïntimeerde vrije en creatieve keuzes gemaakt. In het bestreden vonnis wordt hierover het volgende beslist:

"Voor de creatie van het spel heeft (eiser) kennelijk bepaalde keuzes moeten maken om het uiteindelijke resultaat te bekomen.

Het is correct dat:

- *noch (de vorm van) de letterblokjes op zich, hun grootte of het feit dat zij 360° kunnen draaien,*
 - *noch de uitvoering van de gleuven op zich,*
 - *noch het gegeven dat de blokjes naast elkaar dienen te worden geplaatst opdat een woord zou kunnen worden gevormd, en*
 - *noch het gegeven dat de woordjes uiteindelijk worden gevormd in een lineaire gleuf waarboven een (beeld)plaatje staat,*
- Uiting zijn van een eigen (originele) intellectuele schepping van de auteur.*

Wat betreft de letterblokjes, moeten (verweerders) worden gevolgd waar zij stellen dat de vorm ervan grotendeels is bepaald door de technische functie, met name de verankering en de mogelijkheid om ze te verschuiven over de gleuven. Het feit zelf van verankering van de letterblokjes in een gleuf (i.p.v. het gebruik van magneetjes of pinnen) is niet meer dan een idee of concept, dat niet voor auteursrechtelijke bescherming in aanmerking komt.

Het concept dat erin bestaat dat verankerde letterblokjes kunnen worden verschoven over gleuven (een spoor of traject) om woorden te vormen is een idee, waaraan als dusdanig geen auteursrechtelijke bescherming toekomt. Het is slechts de wijze waarop aan het idee vorm is gegeven dat voor bescherming in aanmerking kan komen.

De eigen intellectuele schepping van de auteur (derhalve de noodzakelijke persoonlijke stempel van de auteur, het origineel aspect) is in casu daarentegen gelegen in de lineaire vorm van de gleuven (het traject of spoor) waarlangs de verankerde letterblokjes moeten worden verschoven, opdat er een woord mee zou kunnen worden gevormd. Het origineel

karakter van het spel is gelegen in de wijze waarop vorm is gegeven aan de gleuven waarin de letterblokjes verankerd liggen; het overgrote deel van het spelbord wordt ingenomen door 3 concentrische cirkels (van klein naar groot); via 1 horizontale gleuf zijn de cirkels met elkaar verbonden; deze horizontale gleuf splitst zich vervolgens door middel van 1 verticale gleuf (welke loopt van bovenaan tot onderaan het bord) in 5 (symmetrisch onder elkaar geplaatste) lineaire (horizontale) gleuven, waar de opgegeven woorden moeten worden gevormd met de verankerde letterblokjes.

Het betreft hier inderdaad de concrete vormgeving van een uitgewerkt idee, met name het idee dat erin bestaat dat verankerde letterblokjes kunnen worden verschoven over een spoor om woorden te vormen."

Het hof sluit zich aan bij deze overwegingen. Geïntimeerde heeft bepaalde keuzes gemaakt bij de uitwerking van de vormgeving van de gleuven. Appellanten beweren maar bewijzen niet dat de vormgeving (voornamelijk de drie concentrische cirkels) technisch is bepaald. Evenmin staat het vast dat hetzelfde resultaat niet eveneens op een andere wijze kan worden bereikt. Het geheel van de gleuven (het traject) had er helemaal anders kunnen uitzien om toch uitwerking te geven aan hetzelfde idee (met name het verschuiven van verankerde letterblokjes over een spoor om woorden te vormen).

Het hof bevestigt ook het oordeel van de eerste rechter dat het spelbord niet banaal is. Het leerspel betreft een creatie waarbij op een specifieke (doch niet noodzakelijke) wijze een systeem wordt gebruikt van een visueel aantrekkelijk spelbord met schuivende letters, die in het midden van het bord worden verzameld op een specifieke cirkelvormige wijze.

Geïntimeerde heeft bij de creatie ervan op een vrije en creatieve wijze een aantal elementen geselecteerd en samengebracht waardoor hij uiting heeft gegeven aan zijn creatieve vaardigheden en zodoende zijn persoonlijke stempel in het ontwerp heeft gelegd.

De auteursrechtelijke bescherming gaat echter niet verder dan wat in de voorgaande paragrafen is beschreven. Zij strekt zich bijgevolg niet uit tot de plaatjes, de illustraties op de plaatjes en de opbergdoos. Voor de handleiding claimt geïntimeerde geen auteursrecht.

Hoewel appellanten vorderen dat geïntimeerde in ondergeschikte orde wordt veroordeeld tot overlegging van een octrooi, blijkt geïntimeerde nooit een octrooi te hebben aangevraagd, hetgeen ter zitting door zijn raadsman nogmaals wordt bevestigd.

1087

8. Het spel 'BIG BEN, Play and Learn' maakt een inbreuk uit op het auteursrecht dat kleeft aan het spel 'Compositor'. De lineaire vorm van de gleuven (lineaire vorm van de 3 gleuven – cirkels – in het midden en van de 5 gleuven – horizontaal – links) wordt gekopieerd. Het feit dat bij het spel 'BIG BEN, Play and Learn' er bijkomend 5 horizontale gleuven rechts worden geplaatst, doet hieraan geen afbreuk.

9. Appellanten betogen dat deze inbreuk niet aan hen kan worden toegerekend.

Eerste appellant is de zaakvoerder van tweede appellante.

Uit de door geïntimeerde bijgebrachte stukken 12 en 13 volgt dat de standhouder op de desbetreffende speelgoedbeurs in Nürnberg in 2011, de vennootschap Ltd. Top-Express China was. In de onlinecatalogus verwees deze standhouder uitdrukkelijk naar een "Belgian Warehouse" gelegen op het adres van de maatschappelijke zetel van tweede appellante te Diest, van waaruit de klanten in Europa konden worden beleverd. Bovendien werd aan geïntimeerde een visitekaartje afgegeven met daarop de naam van eerste appellant, gevolgd door "manager TOP EXPRESS-BELGIUM bvba, Leuvensesteenweg 8, B-3290 Diest".

De voorgelegde foto's tonen aan dat door deze standhouder een spel BIG BEN werd getoond aan het grote publiek dat nagenoeg identiek is aan het spel 'BIG BEN', waarvan een voorraad werd aangetroffen naar aanleiding van het beslag inzake namaak. Deze voorraad werd naar aanleiding van het faillissement van de NV De Reze (failliet verklaard op 27 oktober 2010) overgenomen door tweede appellante (een tweehonderd tal 'BIG BEN' spelen).

Hiermee staat het vast dat zowel eerste appellant als tweede appellante inbreuk hebben gepleegd op de auteursrechten van geïntimeerde (artikel 1 wet op het auteursrecht van 30 juni 1994 – thans artikel XI.165 WER).

Ook de stelling van appellanten dat eerste appellant enkel is opgetreden als orgaan (zaakvoerder) van tweede appellante en daarom niet persoonlijk kan worden aangesproken voor de inbreuk op de auteursrechten van geïntimeerde, dient te worden verworpen.

Wanneer een orgaan een onrechtmatige daad begaat die aan de rechtspersoon kan worden toegerekend, beschikt het slachtoffer over een vordering tegen de rechtspersoon en tegen het orgaan. In voorliggend geval kan de inbreuk begaan door eerste appellant als zaakvoerder van tweede appellante worden toegerekend aan tweede appellante, zodat beide appellanten gehouden zijn ten aanzien van geïntimeerde.

1088

Het bestreden vonnis wordt bijgevolg bevestigd wat de vaststelling van het auteursrecht, de inbreuk daarop en het stakingsbevel betreft.

10. Geïntimeerde vordert appellanten hoofdelijk te veroordelen tot betaling van een schadevergoeding van 20.000 euro.

Geïntimeerde meent dat hij aanzienlijk morele schade heeft geleden, aangezien appellanten zich op de grootste speelgoedbeurs ter wereld, minstens van Europa, voordeden als auteurs van het nagemaakte spel. Geïntimeerde vordert hiervoor een morele schadevergoeding van 10.000 euro, ex aequo et bono begroot.

Daarnaast vordert geïntimeerde een schadevergoeding van 10.000 euro, ex aequo et bono begroot, voor de gemiste royalty's.

Appellanten voeren aan dat geïntimeerde geen schade heeft geleden, minstens dat het provisioneel gevorderde bedrag sterk moet worden verminderd.

11. Het hof oordeelt als volgt.

Hoewel in het bestreden vonnis aan appellanten werd opgelegd om boekhoudkundige stukken voor te leggen, werd er geen enkel document voorgelegd. Tweede appellante werd failliet verklaard op 25 augustus 2015. Van de curator van tweede appellante heeft geïntimeerde vernomen dat er geen boekhoudkundige stukken voorhanden zijn. Ter zitting heeft de raadsman van geïntimeerde dan ook meegedeeld dat een bevel tot overlegging van stukken niet meer nuttig kan worden opgelegd.

Anderzijds blijkt uit geen enkel stuk uit het dossier van geïntimeerde dat de exploitatie door appellanten van het nagemaakte spel belangrijk of omvangrijk zou zijn geweest. De cijfers vermeld in het verslag van beslag inzake namaak wijzen eerder op een zeer beperkte exploitatie. Bovendien blijkt ook de exploitatie van het originele spel door geïntimeerde zelf eerder beperkt te zijn geweest. Er worden door geïntimeerde alleszins geen elementen aangevoerd die erop wijzen dat de exploitatie van het spel een succes, laat staan een groot succes heeft gekend.

Rekening houdend met deze elementen en bij gebrek aan concrete gegevens, worden appellanten in solidum veroordeeld tot betaling aan geïntimeerde van een schadevergoeding, provisioneel en ex aequo et bono begroot op 2.500 euro.

Geïntimeerde claimt een verhoogde rechtsplegingsvergoeding in eerste aanleg wegens de complexiteit van de zaak. Het hof meent echter dat de zaak niet dermate complex is dat er moet worden afgeweken van het basisbedrag van de rechtsplegingsvergoeding.

OM DEZE REDENEN :

HET HOF, recht doende op tegenspraak,

Gelet op artikel 24 van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken;

Verklaart het hoger beroep ontvankelijk doch ongegrond,

Bevestigt het bestreden vonnis in zoverre het:

- De vordering van geïntimeerde ontvankelijk en in de hierna volgende mate gegrond verklaart:
- Zegt voor recht dat geïntimeerde de auteursrechthebbende is van het leerspel dat geproduceerd en gekend is onder de benamingen 'Compositor' en 'Spelen met letters';
- Zegt voor recht dat het spel 'BIG BEN, Play and Learn', zoals door appellanten op de markt wordt gebracht en geëxploiteerd, een inbreuk uitmaakt op voornoemde auteursrechten van geïntimeerde;
- Appellanten veroordeelt tot het stopzetten van deze inbreukmakende praktijken en tot het zich onthouden van elke verkoop, koop of te koopstelling en namaak van het spel 'BIG BEN', zowel onder deze naam als onder eender welke andere naam dit onder verbeurte van een dwangsom van 500 euro per overtreding;

Verder recht doend over de vordering tot schadevergoeding:

PAGE 01-00000811118-0009-0010-01-01-4

1030

Veroordeelt appellanten in solidum tot het betalen aan geïntimeerde van een provisionele schadevergoeding van 2.500 euro;

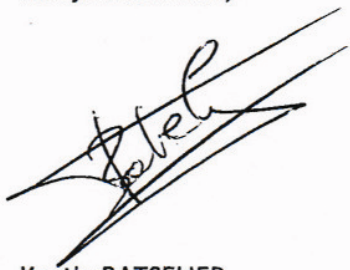
Veroordeelt appellanten in solidum in de kosten van het geding, vastgesteld in hoofde van appellanten op 210 euro en in hoofde van geïntimeerde op 283,27 euro + 52 euro + 5.299,80 euro,

Veroordeelt appellanten in solidum tot het betalen aan geïntimeerde van een rechtsplegingsvergoeding van 1.320 euro voor de procedure in eerste aanleg en van 1.320 euro (bedrag gevorderd door geïntimeerde) voor de procedure in graad van hoger beroep.

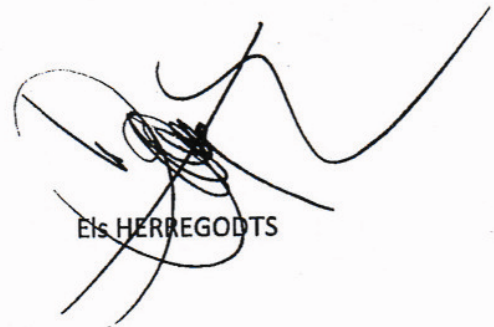
Aldus gevonnist en uitgesproken ter openbare terechtzitting van de burgerlijke achtste kamer van het hof van beroep te Brussel, op 14 maart 2017, waar aanwezig waren en zitting hielden:

Bruno LYBEER,
Catharina VAN SANTVLIET,
Els HERREGODTS,
Kaatje BATSELIER,

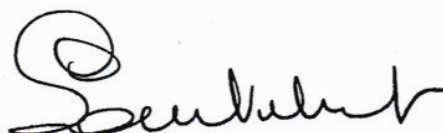
Voorzitter,
Raadsheer,
Raadsheer,
Griffier.

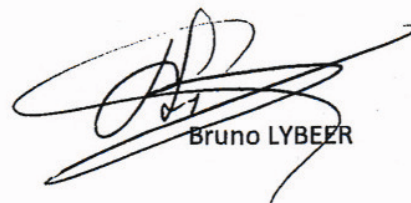
Kaatje BATSELIER

Els HERREGODTS

Catharina VAN SANTVLIET

Bruno LYBEER

Eensluitend verklaarde kopie

Afgeleverd aan: Aan de Minister van ECONOMISCHE ZAKEN,

art. Bericht

Vrij van griffierecht - art. 280,2° W.Reg.

Brussel, 24-03-2017

B. VANDERGUCHT
Griffier